

IRÁNYELVEK

A BIZOTTSÁG 2008/100/EK IRÁNYELVE

(2008. október 28.)

az élelmiszerek tápértékjelöléséről szóló 90/496/EGK tanácsi irányelvnek az ajánlott napi bevitel, az energiaátváltási együtthatók és fogalommeghatározások tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az élelmiszerek tápértékjelöléséről szóló, 1990. szeptember 24-i 90/496/EGK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 1. cikke (4) bekezdésének a) és j) pontjára, valamint 5. cikke (2) bekezdésére,

az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatósággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) A 90/496/EGK irányelv előírja, hogy a rost fogalmát meg kell határozni.
- (2) Az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló, 2006. december 20-i 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ melléklete meghatározza, hogy az „élelmisrost-forrás” vagy az „élelmi rostban gazdag” tápanyag-összetételre vonatkozó állítás milyen feltételek mellett alkalmazható.
- (3) Az egyértelműség és az erre a fogalomra utaló egyéb közösségi jogszabályokkal való egységesség érdekében meg kell határozni a „rost” fogalmát.
- (4) A rost fogalmának meghatározásakor figyelembe kell venni a Codex Alimentarius ezen a téren végzett munkáját és az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság diétás termékek, táplálkozás és allergiák tudományos testületének az élelmi rosttal kapcsolatban 2007. július 6-án megfogalmazott nyilatkozatát.
- (5) A rostokat a hagyományok szerint növényi anyagként fogyasztják, és egy vagy több kedvező élettani hatással rendelkeznek, például csökkentik a béltranszit idejét, növelik a széklet térfogatát, a vastagbél mikroflórájában erjedésre képesek, csökkentik a vér összkoleszterin- és LDL koleszterinszintjét, csökkentik az étkezés utáni vér-glukózt, illetve a vérinzulin szintjét. Friss tudományos bizonyítékok azt mutatják, hogy a nem emészthető és az élelmiszer fogyasztásra kerülő formájában természetes módon nem jelen levő egyéb szénhidrát-polimerek is hasonlóan kedvező élettani hatásokat válthatnak ki. Ezért helyénvaló a rost fogalmának meghatározásába az

egy vagy több kedvező hatással bíró szénhidrát-polimereket is felvenni.

- (6) A rost fogalommeghatározásának megfelelő, növényi eredetű szénhidrát-polimerek a növényben szorosan kapcsolódhatnak a ligninhez vagy egyéb nem szénhidrát összetevőkhöz, mint például a fenoltartalmú vegyületekhez, viaszokhoz, szaponinokhoz, fitátokhoz, a kutinhoz és a fitoszterolokhoz. Ha ezek az anyagok szorosan kapcsolódnak a növényi eredetű szénhidrát-polimerekhez, és a szénhidrát-polimerekkel együtt rost-elemzés céljára kivonják őket, rostoknak lehet őket tekinteni. A szénhidrát-polimerektől elválasztott és úgy az élelmiszerhez adott anyagok viszont nem tekintendők rostnak.
- (7) Az új tudományos és technológiai fejlemények figyelembevétele céljából az energiaátváltási együtthatók jegyzékét módosítani kell.
- (8) Az FAO egyik műszaki műhelyének az élelmiszerek energiatartalmáról, a vizsgálati módszerekről és az átváltási együtthatókról készített jelentése szerint feltehető, hogy a hagyományos élelmiszerekben található rostok 70 %-a erjedésre képes. Ezért helyénvaló, hogy a rostok átlagos energiatartalmát a 8 kJ/g (2 kcal/g) szinten határozzuk meg.
- (9) Az eritritet igen sokfajta élelmiszerben lehet használni, többek között akkor, amikor az alacsonyabb energiatartalom érdekében olyan tápanyagokat kell helyettesíteni, mint a cukor.
- (10) Az eritrit többértékű alkohol (poliol), és a 90/496/EGK irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, jelenleg hatályos szabályok szerint energiatartalmát a polioloakra vonatkozó átváltási együttható szerint számolják ki, amely 10 kJ/g (2,4 kcal/g). Ezen energiaátváltási együttható használatával a fogyasztó nem kap teljes tájékoztatást a termék csökkentett energiatartalmáról, amelyet a termék előállítása során az eritrit felhasználásával értek el. Az élelmiszerügyi tudományos bizottság 2003. március 5-én az eritritről megfogalmazott véleményében megállapította, hogy az eritrit energiatartalma alacsonyabb, mint 0,9 kJ/g (alacsonyabb, mint 0,2 kcal/g). Ezért az eritrit számára megfelelő energiaátváltási együtthatót kell elfogadni.

⁽¹⁾ HL L 276., 1990.10.6., 40. o.

⁽²⁾ HL L 12., 2007.1.18., 3. o.

- (11) A 90/496/EGK irányelv melléklete felsorolja azokat a vitaminokat és ásványi anyagokat, amelyeket fel lehet tüntetni a tápértékjelölés részeként, megadja ajánlott napi bevitelük (RDA) mennyiségét, és szabályt határoz meg annak megállapítására, hogy mekkora mennyiség minősül jelentős mennyiségnek. Az ajánlott napi bevitel jegyzéke azt a célt szolgálja, hogy a tápértékjelölés és a jelentős mennyiség meghatározása céljából értékeket adjon meg.
- (12) A jelentős mennyiségre vonatkozó szabályra, amelyet a 90/496/EGK irányelv melléklete határoz meg, egyéb közösségi jogszabályok is hivatkoznak, különösen az étrend-kiegészítőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2002. június 10-i 2002/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 8. cikkének (3) bekezdése, az 1924/2006/EK rendelet melléklete, valamint a vitaminok, ásványi anyagok és bizonyos egyéb anyagok élelmiszerekhez történő hozzáadásáról szóló, 2006. december 20-i 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ 6. cikkének (6) bekezdése.
- (13) A 90/496/EGK irányelv mellékletében felsorolt ajánlott napi bevitel mennyiségei az 1998. évi helsinki FAO/WHO szakértői konzultációs értekezlet ajánlásán alapulnak.
- (14) Az egyéb közösségi jogszabályokkal való egységességet biztosítandó, a vitaminokat és ásványi anyagokat, illetve ajánlott napi bevitelük mennyiségeit tartalmazó, jelenleg hatályos jegyzéket az 1998 óta történt tudományos fejlődés fényében aktualizálni kell.
- (15) Az Élelmiszerügyi Tudományos Bizottság 2003. március 5-én a tápértékjelölés referenciaértékeinek felülvizsgálatáról megfogalmazott véleményében felnőttekre vonatkozó címkézési referenciaértékeket is felvett. A vélemény a 2002/46/EK irányelv I. mellékletében és az 1925/2006/EK rendelet I. mellékletében felsorolt vitaminokra és ásványi anyagokra vonatkozik.
- (16) A 90/496/EGK irányelv mellékletét ennek megfelelően módosítani kell.
- (17) Az ezen irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 90/496/EGK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (4) bekezdésének j) pontja a következő mondattal egészül ki:

„Az anyag és a vizsgálati módszer meghatározását a II. melléklet tartalmazza.”

2. Az 5. cikk (1) bekezdése a következő francia bekezdésekkel egészül ki:

„— rost 2 kcal/g – 8 kJ/g

— eritrit 0 kcal/g – 0 kJ/g.”

3. A melléklet helyébe ezen irányelv I. mellékletének szövege lép.

4. Az irányelv kiegészül ezen irányelv II. mellékletének szövegével.

2. cikk

- (1) A tagállamok legkésőbb 2009. október 31-én hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek az ennek az irányelvnek való megfeleléshez szükségesek. E rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Ezen rendelkezések alkalmazása során 2012. október 31-től megtiltják az azokkal a termékekkel folytatott kereskedelmet, amelyek nem felelnek meg az ezzel az irányelvvel módosított 90/496/EGK irányelvnek.

A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjelenniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv tárgykörében fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

⁽¹⁾ HL L 183., 2002.7.12., 51. o.

⁽²⁾ HL L 404., 2006.12.30., 26. o.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 28-án.

a Bizottság részéről

Androulla VASSILIOU

a Bizottság tagja

I. MELLÉKLET

A 90/496/EGK irányelv melléklete helyébe a következő szöveg lép:

„I. MELLÉKLET

A feltüntethető vitaminok és ásványi anyagok, valamint ezek ajánlott napi bevitelének a mennyisége (RDA)

A-vitamin (µg)	800	Klorid (mg)	800
D-vitamin (µg)	5	Kalcium (mg)	800
E-vitamin (mg)	12	Foszfor (mg)	700
K-vitamin (µg)	75	Magnézium (mg)	375
C-vitamin (mg)	80	Vas (mg)	14
Tiamin (mg)	1,1	Cink (mg)	10
Riboflavin (mg)	1,4	Réz (mg)	1
Niacin (mg)	16	Mangán (mg)	2
B6-vitamin (mg)	1,4	Fluorid (mg)	3,5
Folsav (µg)	200	Szelén (µg)	55
B ₁₂ -vitamin (µg)	2,5	Króm (µg)	40
Biotin (µg)	50	Molibdén (µg)	50
Pantoténsav (mg)	6	Jód (µg)	150
Kálium (mg)	2 000		

A jelentős mennyiség meghatározásához rendszerint az e mellékletben szereplő ajánlott napi bevitel 15 %-át kell figyelembe venni az élelmiszer minden 100 grammja, 100 milliliterje vagy egy csomagja esetében, amennyiben a csomag csak egyetlen adagot tartalmaz.”

II. MELLÉKLET

A 90/496/EGK irányelv a következő II. melléklettel egészül ki:

„II. MELLÉKLET

A rostot alkotó anyag és az 1. cikk (4) bekezdésének j) pontjában említett vizsgálati módszer meghatározása*A rostot alkotó anyag meghatározása*

Ezen irányelv alkalmazásában a »rost« olyan, legalább három monomer egységgel rendelkező szénhidrát-polimereket jelent, amelyeket a vékonybél nem emészt meg és nem szív fel, és amelyek az alábbi kategóriákba tartoznak:

- az élelmiszer fogyasztásra kerülő formájában természetes módon jelen levő, ehető szénhidrát-polimerek,
 - élelmiszer-nyersanyagból fizikai, enzimes vagy vegyi eljárással kinyert ehető szénhidrát-polimerek, amelyek általánosan elfogadott tudományos bizonyítékok szerint kedvező élettani hatással bírnak,
 - ehető szintetikus szénhidrát-polimerek, amelyek általánosan elfogadott tudományos bizonyítékok szerint kedvező élettani hatással bírnak.”
-